

Школа вікнами до сонця

Наталія ХРИСТОВА,

кореспондент газети «Вечерний Николаев»

– Доброго дня, школо-о-о! – очі директора Ганни Дмитрівни променяються радістю.

– Доброго дня! – лунає у відповідь злагоджений шкільний хор із тисячі голосів.

Вони не бачилися ціле літо, і перший дзвоник для всіх – справжнє свято, зустріч добрих друзів. Приємний і несподіваний вигляд має веселий багатоголосий першOVERесневий «перегомін».

– Як ви гадаєте, чи всі учні повернулися після шкільних канікул? Це треба перевірити. Перші–другі–треті–четверті класи! Чи ви тут?

– Тут! – зітхає гомінлива армія дітлахів.

– Із початком навчального року, дорогі друзі! Міцного вам здоров'я, добрих оцінок, бадьорого настрою! Учні п'ятих–шостих–сьомих–восьмих–дев'ятих класів?

– Тут! – незалежно й басисто відгукуються старші.

– А вам – нових творчих злетів, згуртованості у доланні труднощів!

Хіба може бути нудним свято в такій унікальній школі, як Академія дитячої творчості? Правильно, не може. І не буває!

– Учні одинадцятих класів – тут! За рік ви залишите нашу школу, крокуючи в нове життя... Нехай здійсняться все, що ви задумали. Нехай оберігає вас янгол-охоронець... – промовляє Ганна Дмитрівна, не в змозі приховати сумні нотки очікуваного прощання...

Школа-свято, школа-мрія

Щороку, підсумовуючи зроблене за цей час, учителі шкільної академії із задоволенням констатують: знову наші з-поміж найкращих! Минулого навчального року учні здобули 836 дипломів на різних (всукраїнських і міжнародних) конкурсах, фестивалях, предметних олімпіадах. І це – лише «Гран-прі» плюс перші–другі–треті місця! Маємо чим пишатися!

Усього в цій дивовижній школі навчається 960 творчо обдарованих миколаївських дівчаток і хлопчиків. Скерувувати таку талановиту гвардію неординарних особистостей – нелегко. В їхніх головах просто вирують свіжі ідеї, що потребують нагального втілення у життя! Ось чому колектив педагогів повинен «відповідати» дитячому «контингенту» – бути сильним, запальним, високопрофесійним. Директору школи вдалося створити справді унікальний навчальний заклад, відомий в Україні та за її межами як «Авторська школа Ганни Матвєєвої». Своє 20-річчя від дня народження Академія дитячої творчості відзначила восени 2014 року.

Віртуальна екскурсія школою засвідчує, як тут яскраво, гарно, святково. На кожному кроці маємо підтвердження цьому: по коридорах-виставках – живопис, батик, гобелен, різьблення по дереву, м'які ляльки, пано із кераміки, фетрові елементи декору... І все-все-все виготовлено власноруч юними «академіками».

Навчальні кабінети – ще «крутіше». Ось керамічна майстерня. Дитячі роботи просто вражають якістю виконання – хоч зараз до сувенірної крамниці! «Ви знаєте, ми і художньо-промисловий комбінат могли б відродити, адже у місті немає сувенірної промисловості», – говорить Ганна Дмитрівна.

В Академії облаштовано і власну «ювелірну майстерню» – клас з оброблення металу й каменю. Функціонують майстерні «Різьблення по дереву», «Художній розпис»... кабінет, де розміщено ткацький верстат, і «юні ткачихи» копітко і ретельно працюють над виготовленням гобеленів. А в кравецькій майстерні завжди вирує робота! Тут «академічні дівчатка» опановують таку спеціалізацію, як «моделювання і конструювання одягу». Стукають швейні машинки, на розкрийних столах розкладено тканини й лекала... хтось ворожить над п'яльцями, хтось вигидає сувенірні речі з фетру...

Увесь день школа рухається, хвилюється як великий працьовитий мурашник. Проводяться заняття у танцювальному «дзеркальному» класі, в іншому кабінеті дівчатка займаються вокалом... за сусідніми дверима чути гітару – там «засідає» гурток гітаристів.

В актовій залі розпочалася репетиція прийдешнього свята. А концерти тут бувають – ого-го: більш як двісті осіб на сцені – і все суцільні таланти. До речі, Академія вже давно стала відомою своїми театральними постановками: сценарій учні пишуть і режисують самостійно, грають – особисто, додають до вистави музику, вокал і танець, виготовляють власноруч декорації і костюми. Світло, звук і спецефекти на сцені одного з миколаївських театрів, де зазвичай відбувається прем'єра, школярі

забезпечують власними зусиллями. І це – лише один із творчих «сегментів» академічного життя.

Однак є ще обов'язкові заняття: щоденні уроки з математики, фізики, географії та інших загальноосвітніх предметів. Як вдається учителям після «піднебесного» злету до муз Аполлона приземлити дітей до «математичної прози»? У школі XXI століття, що нею є Академія, це зробити досить нескладно. Поміркуйте: проектори, інтерактивні мультимедійні дошки, цифрові лабораторії, магнітно-маркерні дошки, бездротова Wi-Fi-мережа, нетбуки, ноутбуки, планети – за їх допомогою будь-який урок перетворюється на суцільне задоволення.

Два роки тому Академія дитячої творчості стала учасником Національної програми «Відкритий світ»: у рамках цієї програми вона отримала віртуальні лабораторії з фізики, хімії, математики (всього з 12 предметів), окрім того, шкільні кабінети поповнили найсучаснішими засобами навчання... «Це рівень освіти навіть не XXI, а XXII століття», – жартують учителі, не приховуючи при цьому гордості. Адже Академія – єдиний навчальний заклад Миколаївської області, який визнаний гідним, а точніше, заслужив, заробив такий привілей – бути учасником програми.

Шлях до вершини «Академічного Олімпу»

За 20 років «академічна родина» склалася невеличка, але дуже-дуже згуртована і дружня. Тут усі геніальні – і діти, і педагоги, і навіть... батьки! Педагогічно-учнівський тандем за підтримки татусів і мамусь утілює в життя дуже сміливі і цікаві проекти. І надзвичайно важливо, що в цій родині є найголовніша, наймудріша людина – «господиня великої родини» – директор Ганна Дмитрівна Матвеева.

Аналога цій школі немає ні в Україні, ні в Європі. Сьогодні Академія дитячої творчості є експериментальним навчальним закладом всеукраїнського рівня. Нашим «нестоличним» закладом освіти опікуються одразу три столичні інститути: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України; Інститут педагогіки НАПН України; Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. Можете собі уявити, якими є результати викладання у школі та науково-дослідної роботи педагогів за такої уваги відомих українських учених!

Отож, педагогічний колектив Академії – далеко непересічний. Усі розумнички, викладачі від Бога, працюють заповзято на благо школи. Нетворча людина тут працювати просто не зможе. При цьому більшість учителів займається наукою. Захист кандидатських дисертацій, навчання в аспірантурі захоплюється і має підтримку колег. Нещодавно гриф Міністерства освіти і науки України надано двотомному збірнику авторських навчальних програм художньо-естетичного спрямування – це буде вже третій збірник, виданий у школі. Сьогодні в Академії дитячої творчості надано гриф Міністерства освіти і науки України майже 60 шкільним авторським програмам, за якими працюють викладачі.

Три роки тому в Ганни Дмитрівни народилася нова ідея: створити навчальний комплекс, до

складу якого увійде загальноосвітня школа й абсолютно нова структура – Миколаївський муніципальний академічний коледж. Замислила – і створила. Знайшла підтримку в МОН України. Домоглася того, щоб усі місця були бюджетними. У результаті – за час навчання в Академії діти можуть не лише отримати атестат про освіту, а й диплом молодшого спеціаліста за спеціальностями «Декоративно-прикладне мистецтво» і «Театральна майстерність». При цьому укладено угоди з деякими вищими навчальними закладами в інших містах України, куди студенти зможуть вступити після закінчення коледжу одразу на III курс.

І ще один рік – 2015-й – буде зафіксовано як знаковий у біографії школи. Академія дитячої творчості і Миколаївський муніципальний академічний коледж підписали угоду про тристороннє співробітництво з Міжнародним освітнім проектом «Наука PL». Сьогодні, в умовах інтеграції України в європейське співтовариство, сучасна молодь прагне здобути якісну європейську освіту.

Саме на базі Академії дитячої творчості цього року розпочне роботу офіційне представництво проекту «Наука PL», мета якого – сприяння вступу миколаївських учнів і студентів до польських університетів, організація навчання за програмою подвійного диплома, проведення практик і стажувань у Польщі, культурний обмін делегаціями.

Унікальність авторської школи Ганни Матвеевої засвідчує і фестиваль «Золотий лелека». Спостерігаючи неймовірне сузір'я талантів у своєму навчальному закладі, директор усвідомила, що «замкнути» їх у школі – це неправильно, такі таланти потрібно демонструвати всій Україні і, по можливості, всьому світові. Отже, 1996 року народився міжнародний фестиваль – свято пісні, танцю і декоративно-прикладного мистецтва, який збирає юні таланти на узбережжі миколаївської морської Рибаківки. На фестивальной сцені «Лелеки» побували вже тисячі учасників з України і зарубіжжя! Уся діяльність з організації і проведення цього свята щороку покладається на педагогічний колектив Академії. А юні «академіки»-школярі, беручи участь у конкурсних програмах, традиційно стають переможцями і володарями «Гран-прі».

За роки творчого співробітництва в «Золотій лелеки» з'явилися численні друзі: зіркове журі і зіркові гості, які із задоволенням приїжджають на фестиваль. Ви лише уявіть, що означає для танцюриста-початківця отримати майстер-клас від самого маестро Григорія Чапкіса! Бути присутнім на балі-маскараді, де танцмейстером буде саме він – народний артист України, організатор Віденських балів, незмінний суддя конкурсу «Танці із зірками»!

А з-поміж зіркових гостей улюбленим «талісманом» для фестивалю стала співачка Міла Нітич – фіналістка телевізійного проекту «Голос країни-1», учасниця Міжнародного конкурсу молодих виконавців «Нова хвиля – 2009» у Юрмалі, де Міла

отримала спеціальний приз Алли Пугачової «Золота зірка».

...Сьогодні, аналізуючи діяльність школи, не можна не здивуватися: невже минуло лише 20 років? Так багато зроблено і пройдено – і шлях цей, звичайно ж, був нелегкий. Можливо, варто згадати, як усе розпочиналося? Нову експериментальну спеціалізовану школу мистецтв і прикладних ремесел за номером 58 започатковано в Миколаєві 1994 року. Це був час нових віянь в освіті, очікування реформ і підтримки сміливих експериментів. Школа створювалася з нуля: міська влада виокремила майбутнім «академікам» стареньку будівлю колишнього ПТУ на одній із віддалених вулиць.

Звичайно, директоріві Ганні Дмитрівні Матвєєвій було нелегко: тендітна жінка мала б відмовитися на користь досвідченої людини, чоловіка, міцного господарника. Попри це, завдяки її ентузіазму і вірі в Школу майбутнього, справдилося не лише вдале народження навчального закладу, а й активне його зростання та переможне сходження на вершину «Академічного Олімпу». Спасибі одностудентам, які були поруч: експериментальний навчальний заклад підтримали, підставили йому своє плече міський голова Олександр Бердніков, міський і районний відділи освіти, голова райвиконкому Віктор Зінченко, директор Чорноморського суднобудівного заводу Ігор Овдієнко та інші.

Шість років потому авторська школа Ганни Матвєєвої стала експериментальним загальноосвітнім навчальним закладом всеукраїнського рівня. «Кожна особистість талановита, природою у ній закладено величезний творчий потенціал. І школа, на основі індивідуального підходу, має створити всі умови, аби розкрити цей потенціал, розвинути дитину всебічно, творчо, інтелектуально й духовно» – ось така концепція від дня створення визначила шлях нового навчального закладу.

Сотні дипломів і почесних грамот, яких удостоєна Академія дитячої творчості і її директор, заслужений працівник освіти України, кандидат педагогічних наук Ганна Матвєєва, перелічити неможливо. Але Ганна Дмитрівна має декілька найголовніших, особливо важливих для неї нагород: це «Городянин року 2003» у номінації «Середня школа», переможниця конкурсу «Сто найкращих керівників шкіл України» (2007), почесна відзнака «Лідер освіти» (2009), почесний знак «За заслуги перед містом Миколаєвом» (2009), почесний знак «Людина року Миколаївщини 2010» у номінації «Освіта і наука», нагрудний знак «Ушинський К.Д.» Національної академії педагогічних наук України, грамоти Міністерства освіти і науки України.

* * *

...У цій школі немає традиційних дзвінків. Умикається декілька мелодійних музичних акордів – і приємний голос запрошує дітей на урок. На перерві ми з Ганною Дмитрівною вирушаємо переглянути дитячі виставки, акваріуми з чудернацькими рибами, смішних папуг, біля яких юрляться молодші школярі. Пройти коридором у розпал перерви директоріві дуже складно – щирі й безпосередні дітлахи біжать до Ганни Дмитрівни обійматися. «Господиня великої родини» знає всіх своїх учнів поіменно, знає все про їхнє життя й успіхи.

Щось не пригадуються такі директори, з якими можна було б ось так просто обійнятися у шкільному коридорі і сказати один одному кілька душевних слів, що мають відверту симпатію обох сторін. «Мені подобається, коли діти сміються», – говорить Ганна Матвєєва. І одразу стає очевидним, чому дітлахи називають свою Академію «Школа вікнами до сонця». У ній панує атмосфера любові й тепла, дружба дорослих і дітей... у ній панує дух творення і вільної творчості.

